

آیات و روایات درس‌های اول و دوم سال دوم در یک نگاه

درس اول

◀ **لَدَىٰ خَلْقِ فَسَوَىٰ لَدَىٰ قَدَرٍ فَهَىٰ (اعلیٰ ۳ و ۲)**

- هر یک از موجودات جهان دارای ساختار منظم و ویژه خود است.

- هر موجودی به گونه‌ای ساخته شده است که هدف خاصی را دنبال می‌کند.

◀ **لِيُنْفِىٰ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ وَاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ آيَاتٍ لِّىَلْبِئْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِن لَّمْ يَأْتُوا بِالْحُكْمِ وَرُدُّوا إِلَىٰ عِلْمِ اللَّهِ الْيَوْمَ لَئِن لَّمْ يَظْهَرِ لَهُمْ آيَاتُنَا مَا كَانُوا سَوَاءً مِمَّا كَانُوا يَعْتَدُونَ (آل عمران ۱۹۰-۱۹۱)**

- کسی می‌تواند حقیقت جهان را به درستی دریابد که اهل تفکر باشد.

- موجودات این جهان در حکم یک مجموعه هدفمندند که بیهودگی، عبث و باطل بودن در آن راه ندارد.

- نتیجه‌ای که خردمندان پس از یاد خدا و تفکر در آفرینش می‌گیرند این است که جهان هدفمند است. «ربنا ما خلقت هذا باطلا»

- ویژگی‌های خردمندان به ترتیب عبارت است از: ۱- یاد خدا در همه حال (ذکر) ۲- تفکر در آفرینش آسمان‌ها و زمین

- هم مفهوم بیت: **این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود / هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار**

◀ **وَتَبَىٰ لَيْلٍ لَّيْلًا جَاءَتْهَا وَهِيَ تَوَّوُّ السَّحَابِ صُغَّ اللَّهُ لَدَىٰ قُدْرَتِهِ شَيْءٌ لِّىَلْبِئْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِن لَّمْ يَأْتُوا بِالْحُكْمِ وَرُدُّوا إِلَىٰ عِلْمِ اللَّهِ الْيَوْمَ لَئِن لَّمْ يَظْهَرِ لَهُمْ آيَاتُنَا مَا كَانُوا سَوَاءً مِمَّا كَانُوا يَعْتَدُونَ (نمل ۸۸)**

- استحکام، نظم و هدفمندی مخلوقات نشانه‌ی آگاهی خداوند (خالق حکیم) است.

◀ **أَلَمْ نَكُنْ لَكُمْ سَيِّئًا إِذْ سَأَلْتُمُونَا أَنْ نَبْعَثَ مُرِيشًا لَّكُمْ قُلْ إِنَّمَا نَحْنُ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَإِنَّمَا كُنَّا مَعَكُمْ فَخْرًا بَلْ لَأَبْهَرِكُنَّ آيَاتُنَا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ (قمر ۴۹)**

- هر موجودی به اندازه‌ی ظرفیت وجودی خود آفریده شده است. (دارای ساختار منظم و ویژه خود است).

◀ **وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (عنکبوت ۴۴)**

- وقتی به روابط مستحکم و نظم استوار جهان می‌نگریم در می‌یابیم که جهان بر حق استوار است.

- کسی می‌تواند حقیقت جهان را به درستی دریابد که اهل ایمان باشد.

درس دوم

◀ **مَا كُنَّا لِنَكْفُرَ بِهَا وَلَوْلَا ظَنُّنَا بِهِنَّ كَيْدَهُنَّ إِفْكًا هَاجِرًا لَّأَنزَلْنَاهُنَّ فِي آيَاتِنَا لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (احقاف ۳)**

- همه‌ی موجودات این جهان به حق (هدفمند) آفریده شده و دارای سرآمد و هدف مشخصی هستند.

◀ **وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ (تغابن ۳)**

- کاروان هستی همان‌طور که از خداست رو به سوی او نیز دارد.

- هر یک از مخلوقات در بهترین صورت خلق شده‌اند و آنچه را که نیازمند رساندن آن‌ها به هدف بوده در خلقت آن‌ها قرار داده شده است.

◀ آ تَوَدِينِ اللَّهِ يُؤْنِ وَكَمْ لَكُمْ مِنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَاللُّضِ طِعَاً وَكُفَّاً وَ لِمِ ُجُورِ آلِ عِمْرَانَ (۸۳)

- همه‌ی مخلوقات عالم تحت **قانونمندی واحد الهی** عمل می‌کنند و به‌سوی خداوند که مقصد نهایی جهان خلقت است در حرکت می‌باشند.

◀ ... ما تَوَى فِي غِي الرِّهْنِ مِنْ مَنَائِتِ فَزَجَّ نُجْرَ تَوَى مِنْ قُورِ (ملک ۳)

- هر یک از مخلوقات و مجموعه‌ی آن‌ها که **نظام واحد جهانی** را تشکیل می‌دهند دارای انسجام کامل و پیوستگی کامل برای رسیدن به هدف می‌باشند و هیچ‌گونه نابسامانی در آن‌ها راه ندارد.

نکته: آیات ۲۲ تا ۲۵ سوره روم و ۲۹ سوره شوری (اندیشه و تحقیق درس دوم) که با «من آیاته» شروع می‌شوند در حالت کلی به **حکیمانه بودن خلقت** اشاره دارند.

بیت:

◀ ما زبلائیم و بالا می‌رویم / ما ز دریاییم و دریا می‌رویم.

- جهان از خداست و رو به‌سوی خدا دارد.
- جهان به‌سوی خداوند که کمال مطلق است در حرکت است. یعنی حرکتی روبه‌رشد و تکامل دارد.
- این بیت با همه‌ی آیاتی که مربوط به معادن هم‌مفهوم می‌باشد.

آیات و روایات درسی اول سال چهارم در یک نگاه

◀ يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُفُّوا لِي إِلَهَ وَاللَّهُ هُوَ إِلَهِي لَعْنَةُ الْكُفِّينَ إِنَّ يَتَّبَعُونَ مَا خَلَقَهُمْ وَإِيَّائِي جَدِيدٍ وَمَا نَزَّلَ عَلَيَّ إِلَّا الْوَيْدَانَ (فاطر ۱۷ تا ۱۵)

- «انتم الفقراء الى الله» اشاره به این دارد که همه‌ی مخلوقات از جمله انسان، در وجود و هستی خود نیازمند خداست.
- «والله هو الغني الحميد» اشاره به این دارد که تنها وجود بی‌نیاز خداست، او در هستی خود به دیگری محتاج نیست.
- «ان یشا یدهبکم و یات بخلق جدید» اشاره به این دارد که چون وجود مخلوقات وابسته به خداست (فقیر بالذات) اوست که می‌تواند آن‌ها را ببرد و مخلوقات دیگری به جای آن بیاورد و یا این‌که آن‌ها را نگه دارد.
- چون وجود خداوند وابسته به چیزی نیست (علت) کسی نمی‌تواند وجود او را بگیرد و نابودش کند (معلول) او در ذات خود غنی و بی‌نیاز است.

◀ اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَاللُّضِ (نور ۳۵)

- هر چیزی در این جهان، بیانگر وجود خالق و آیه‌ای از آیات الهی محسوب می‌شود. این آیه بیانگر **مشهود بودن خداوند در مخلوقات** است.

احادیث زیر از حضرت علی (ع):

◀ «الحمد لله المتجلى لخلقه بخلقه»

◀ «ما رأيت شيئاً لدا و رأيت الله قبله و بعده و معه»

و آیات:

دلی که معرفت نور و صفا داد	به هر چیزی که دید اول فدا دید
به صمرا بنگرم صمرا تو بینم	به دریا بنگرم دریا تو بینم
به هر جا بنگرم کوه و در و دشت	نشان از قامت رعنا تو بینم

با آیهی «الله نور السموات والارض» هم مفهومند.

◀ وَ مِنْ آيَاتِهِ لَنْ نُؤْمِنَ السَّمَاءَ وَ الْأَرْضَ لِيَوْمِ إِتْمَامِهِ إِذَا هُمْ هَاكُمْ هَا مِنْ الْأَرْضِ إِذَا هُمْ تَخْتَوْنَ (۲۵ روم)

- برپا بودن آسمان‌ها و زمین به امر خدا از نشانه‌های خداوند ذکر شده است و **دلیل** ذکر کردن آن نشانه‌ها این است که اگر خداوند اراده کند آسمان‌ها و زمین را نابود خواهد کرد.

◀ هُوَ الَّذِي يُبَيِّنُ فِي لَوْنٍ وَ الْبُرُوقِ إِذَا هُمْ فِي الْكَلْبِ وَ حِينَ يَمُوتُ رِيحٌ كَثُوبٌ وَ هِيَ جَاهُهَا جَاهُهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَ جَاهُهَا لُجُجٌ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَ طُورٌ لَهَا لُحَيْطٌ يَمُوتُ كُلُّ الْكَلْبِ مُطْمِئِنٌّ لَهُ الْكَلْبُ لَنْ تَنْتَبِهَا مِنْ هَاهُنَا كَوْنٌ مِنَ الشَّلَاكِينِ* كَلَّا لَجَاهُ إِذَا هُمْ يُؤْنَفُونَ فِي الْأَرْضِ وَ لَقِيَّا كَلَّا النَّاسُ لَهَا تَجَمُّعٌ عَلَىٰ مُلْكِهِمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا هُمْ يَلْمِزُكُمْ لَكُمْ جَاهُ هُمْ تَخَوْنُ (۲۲-۲۳ بقره)

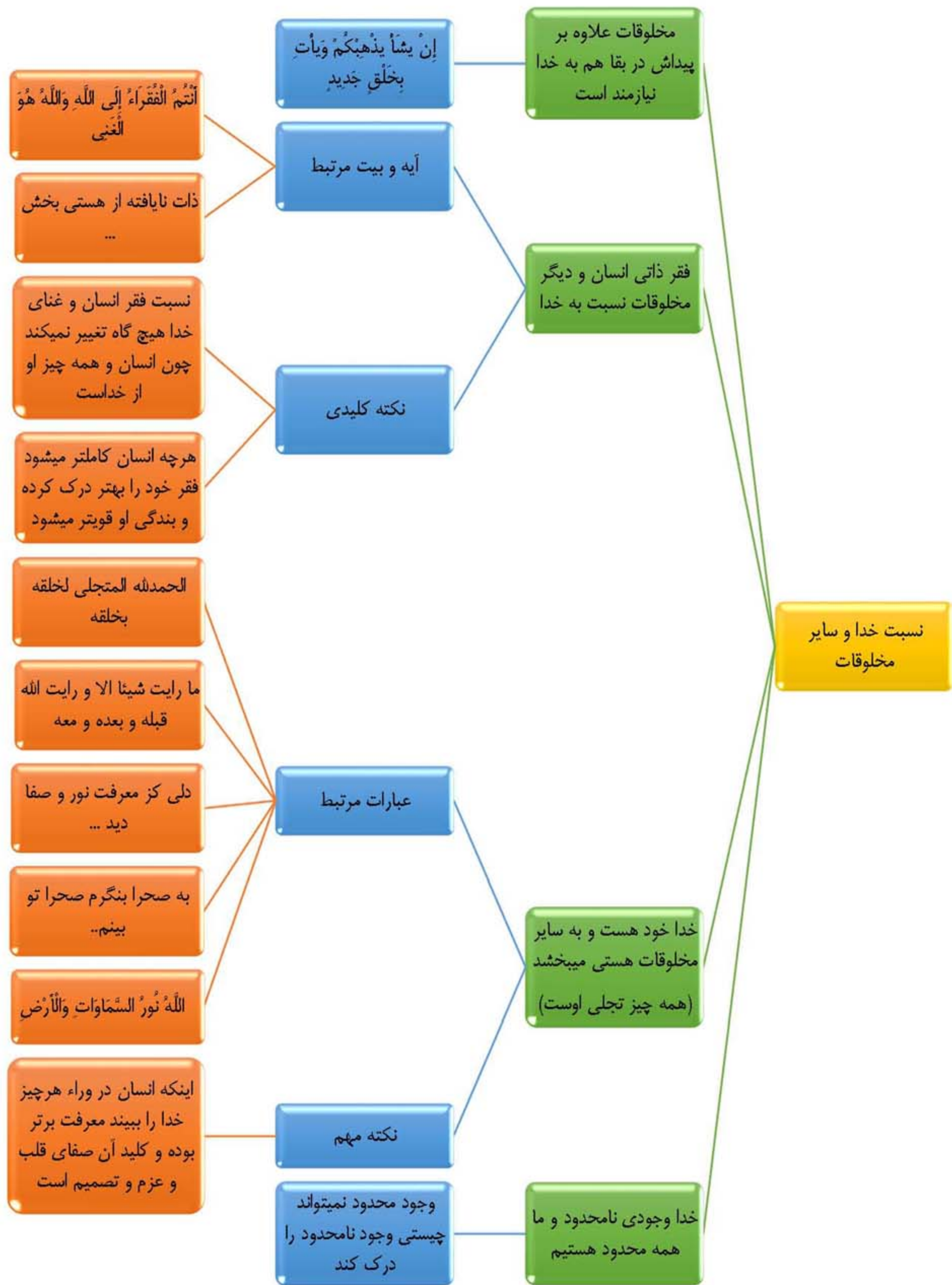
- برخی انسان‌ها در لحظات حساس و خطری که خودشان قدرت هیچ کاری را ندارند به یاد خدا می‌افتند.

- توجه به خدا در چنین لحظاتی گویای این است که هر کس در **فطرت** خود، خود را وابسته به یک قدرت بی‌پایان و بی‌نیاز می‌یابد.

◀ **پیامبر (ص):** «تفکروا فی کلّ شیء و لا تفکروا فی ذات الله»

- ذات خداوند فراتر از توانایی دستگاه اندیشه‌ی ماست و در دایره‌ی شناخت ما قرار نمی‌گیرد، زیرا **لازمه‌ی شناخت هر چیزی احاطه و دسترسی به آن‌هاست.**

- شناخت صفات و ویژگی‌های خداوند از طریق شناخت مخلوقاتش (یا نعمت‌های او) **تا حدودی** ممکن است.

Thank you for evaluating Wondershare PDF Password Remover.

You can only convert 5 pages with the trial version.

To get all the pages converted, you need to purchase the software from:

<http://cbs.wondershare.com/go.php?pid=526&m=db>